

Nummer Toegang: 1.04.19

**Inventaris van de bescheiden der voormalige
Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië
1703-1826**

Dr. W.J.M. Buch

Nationaal Archief, Den Haag (c) 1936

This finding aid is in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF	5
Archiefvorming	7
Geschiedenis van het archiefbeheer	7
BESCHRIJVING VAN DE ARCHIEFBESTANDELEN	9
A Residentie Bengalen	10
I Tot 1795	11
1 Resolutiën	11
2 Inkomende en Uitgaande Stukken	11
a In het algemeen	11
b Heeren XVII; Gouverneur-Generaal en Raden	12
c De Onderhoorigheden (opperhoofdij Kassembazaar en residentie Patna) ..	12
d Diversen	13
II 1818-1825	13
B Opperhoofdij Coromandel en Madura	16
1818-1825	18
I Verbaal van het Opperhoofd	18
II Inkomende en Uitgaande Stukken	19
1 Gouverneur-Generaal.	19
2 De Onderhoorigheden (Residenties Palicol, Palikatte en Tutucorijn)	19
III Instructies voor Ambtenaren	20
C Residentie Suratte	21
I Tot 1803	22
1 Resolutiën en dagregister	22
2 Inkomende en uitgaande stukken	22
II 1818-1826	23
(1) Inkomende en uitgaande stukken	23

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF**Naam (archiefblok):**

Bescheiden der voormalige Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië

Periode:

1703-1826

Archiefbloknnummer:

168

Omvang:

5m

Taal van het archiefmateriaal:

Nederlands

Archiefbewaarplaats:

Nationaal Archief, Den Haag

Archiefvormer(s):

Residentie Bengalen, Opperhoofdij Coromandel en Residentie Surat

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Bevat fragmenten van archieven die bij de overdracht van Bengalen, Coromandel en Madura (India) en Surat aan de Engelsen in 1824 aan de Nederlanders werden toegewezen: van Bengalen resoluties en briefwisseling (ook van de onderhorige posten Kassembazaar en Patna); van Coromandel en Madura verbalen en briefwisseling (ook van de onderhorige posten Palicol, Paleacatte en Tutucorijn) en van Surat resoluties, dagregisters en briefwisseling.

ARCHIEFVORMING
GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Volgens artikel 8 van het tractaat van Londen van 17 Maart 1824 (het zoogenaamde Sumatra-tractaat) stond Nederland aan Engeland af al zijn etablissementen op het "Vasteland van Indië". Daar de bezittingen op de kust van Malabar reeds krachtens het Londensch tractaat van 13 Augustus 1814 aan Engeland waren gekomen, bestonden in 1824 deze etablissementen in Voor-Indië uit de factorijen in Bengalen, op de kust van Coromandel en Madura, te Suratte. Tot het verrichten van de overgave dezer gebieden benoemde de Hooge Regeering te Batavia den 6 Februari 1825 als commissarissen: den resident van Chinsurah in Bengalen, het opperhoofd van Sadras op de kust van Coromandel en den resident te Suratte. De instructies voor deze commissarissen bepaalden ten aanzien van de archieven dezer gebieden: "Hij is geautoriseerd van aan de Britsche gecommiteerden over te geven (voor den commissaris te Sadras is hier bijgevoegd: en op de onderscheiden kantoren te doen overgeven) alle archieven, plans, kaarten met al hetgeen tot de administratie behoort, met uitzondering echter van het secreet verbaal en archief en van zoodanige papieren, als noodig zijn tot de verantwoording van comptabele ambtenaren of tot de examinatie dier verantwoordingen, alle welke stukken herwaarts zullen worden opgezonden".

Het grootste gedeelte der archiefbescheiden ging dus over aan de Engelschen. Een summiere beschrijving hiervan vindt men in het gedrukte "Verslag van een onderzoek, in 1929-1930 op last van den Gouverneur-Generaal ingesteld" door Mr. J. van Kan, lid van den Raad van Nederlandsch-Indië en oud-hoogleraar te Batavia, getiteld "Compagniesbescheiden en aanverwante archivalia in Britsch-Indië en op Ceylon", te Batavia uitgegeven in 1931 (253 pgg.).

De bescheiden, die krachtens de bepalingen der genoemde instructies aan de Nederlandsche autoriteiten bleven, werden naar Batavia gezonden, vanwaar zij in 1863, met andere bescheiden, naar het Rijksarchief te 's-Gravenhage werden overgebracht. Bij deze laatste overbrenging was de oorspronkelijke opzet geweest, ten Rijksarchieve te deponeren het archief van de Nederlandsche factorij in Japan tot c.1842, hetwelk van Decima naar Batavia was getransporteerd. Op last van den Gouverneur-Generaal is men bij de uitvoering van dit voornemen echter verder gegaan. "Tevens heeft genoemde landvoogd het nuttig geacht aan de verlangde Japansche archieven toe te voegen al die oude documenten, welke in het archief ter Algemeene Secretarie aanwezig zijn en betrekking hebben op Formosa, China, Bengalen, Coromandel, Malabar, Ceilon, Perzië en de Kaap de Goede Hoop". [2]

Op het Rijksarchief te 's-Gravenhage werd deze archiefmassa door den adjunct-archivaris Mr. Heeres in 1888 onderzocht [3] en in 1893 voorloopig beschreven [4], ingedeeld volgens de bezittingen, waarop de stukken betrekking hebben. Deze ordening, hoewel voorzienende in een practische behoefte, voldeed evenwel niet aan de eischen der archivistiek, zooals deze zich sindsdien ontwikkeld heeft. Dit gaf den Algemeenen Rijksarchivaris Mr. R. Bijlsma aanleiding, in 1935 aan ondergeteekende de definitieve ordening en inventarisatie op te dragen.

Deze taak bestond allereerst in het splitsen van bedoelde archiefmassa in: "Bescheiden uit het archief der Hooge Regeering te Batavia", "Archief der Nederlandsche factorijen in China" en

-
2. De gestie van Dr. R.C. Bakhuizen van den Brink als archivaris des Rijks, 1854-1865, hoofdzakelijk uit zijne ambtelijke correspondentie toegelicht door Mr. R. Fruin, 's-Gravenhage, 1926, p. 219.
 3. Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven, 1888, p. 11.
 4. Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven, 1893, p. 7.

"Aan Nederland gebleven bescheiden uit de archieven der bij het tractaat van Londen van 17 Maart 1824 aan Engeland afgestane Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië", welke laatstgenoemde stukken, kortweg "Bescheiden der voormalige Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië", beschreven zijn in de navolgende inventaris.

Het viel soms moeilijk bij de splitsing der archiefmassa te beslissen, welke stukken waren aan te merken als bescheiden uit het archief der Hooge Regeering te Batavia of als restanten van de archieven der voormalige Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië. Voor Coromandel en Suratte was er evenwel aanknooping bij de lijsten, opgemaakt bij de overdracht dezer bezittingen in 1825 aan de Engelschen, waarop de aan Nederland blijvende bescheiden vermeld staan. [5] Voor het overige beslisten de aard der stukken benevens teekens en merken op de omslagen.

Nadat aldus de restanten der archieven in Voor-Indië gereconstrueerd waren, werden de hiertoe behorende bescheiden systematisch geordend en van een doorlopende nummering voorzien.

In de onderstaande inventaris worden derhalve beschreven de restanten van drie archieven: dat van de residentie Bengalen, dat van de opperhoofdij Coromandel en Madura, dat van de residentie Suratte. [6] Aan elk dezer archiefrestanten-inventarissen gaat vooraf een "Inleiding" ter bespreking van datgene, wat op het respectieve archiefrestant afzonderlijk betrekking heeft.

-
5. Nader te bespreken in de speciale "Inleidingen" tot de inventaris van de archieven der respectieve bezittingen.
 6. "Residentie" en opperhoofdij" waren de titels dezer gebieden bij de overdracht aan Engeland in 1825.

A RESIDENTIE BENGALEN

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER [7]

De Compagniefactorijen van de directie Bengalen, met als hoofdplaats Hoogly, kwamen in 1795 in handen der Engelschen, werden in 1818, krachtens het Londensch tractaat van 13 Augustus 1814, aan Nederland teruggegeven, om in 1825, volgens het tractaat van Londen van 17 Maart 1824, wederom aan Engeland te worden afgestaan. Deze wisseling van gezagdragers weerspiegelt zich in den aard der stukken uit het archief van de bezittingen in Bengalen, die op het Algemeen Rijksarchief bewaard worden.

Zooals uit onderstaande inventaris blijkt, loopen de bescheiden uit het archief van de directie Bengalen tot 1795; dan is er een leemte over de jaren 1795-1818 (de tijd van het Engelsch tusschenbestuur), terwijl dan de bescheiden uit het archief van de in 1818 opgerichte residentie Bengalen (met als hoofdplaats Chinsurah) doorloopen tot den difinitieven afstand aan Engeland in in 1825.

De overgave van Bengalen aan de Engelschen op 7 Mei 1825 geschiedde - bij afwezigheid van den resident D.A. Overbeek, die tot Nederlandsch Commissaris voor de overgave was benoemd, - door den waarnemenden resident Bouman. Enkele dagen later gaf deze last aan enkele ambtenaren om de onderhoorige bezittingen in Bengalen over te geven.

Midden Juli 1825 werd het archief te Chinsurah geïnventariseerd en in handen der Britsche commissarissen gesteld; de (thans te Calcutta berustende) inventaris draagt tot titel: "Register of Dutch records in charge of the registrar and secretary received the 13th, 14th, 15th and 16th of July 1825". [8]

Het duurde tot Juni 1826, voordat de secrete papieren aan de Nederlandsche partij terugkwamen. Krachtens een "Order of the government" nam P.J.C. Overbeek, de gewezen secretaris van den Raad van Politie te Chinsurah, in ontvangst de secrete papieren en hetgeen met deze tezamen in een kast op het kantoor der gezworen klerken werd aangetroffen. Behoudens enkele uitzonderingen zijn deze papieren door Overbeek naar Batavia opgezonden, vanwaar zij in 1863 naar het Rijksarchief te 's-Gravenhage zijn getransporteerd. [9]

Uit de archieven der onderhoorigheden (Bellasoer, Patna, Fulda, Calcapor, Dacca en Kassembazaar) zijn ons geen stukken bewaard gebleven; doch wel de briefwisseling met de kantoren Kassembazaar en Patna, die in het archief der voormalige hoofdplaats Hoogly berustte.

-
7. Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het Nederlandsch Archievenblad 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, 1901, pass.
 8. Verslag Van Kan, p. 22.
 9. Zie de "Algemeene inleiding".

- 34** 1788 januari 14 - december 3
35 1789 februari 14 - 1790 december 13
36 1791 februari 15 - 1794 december 6

b HEEREN XVII; GOUVERNEUR-GENERAAL EN RADEN

- 37** Stukken ingekomen van Heeren XVII; van Gouverneur-Generaal en Raden.
1787-1791 1 band
- 38-50** Secrete en aparte stukken ingekomen van Heeren XVII; van
Gouverneur-Generaal en Raden
1728-1790 13 banden
- 38** 1728-1730
39 1730-1731
40 1760-1763
41 1761-1762
42 1762-1763
43 1772
44 1773-1775
45 1777-1779
46 1780-1781
47 1781-1785
48 1787
49 1787-1788
50 1790

c DE ONDERHOORIGHEDEN (OPPERHOOFDIJ KASSEMBAZAAR EN RESIDENTIE PATNA)

- 51-53** Duplicaat- en copie-brieven, ingekomen van en uitgaande naar de kantoren
Kassembazaar en Patna.
1792-1794 3 banden
- 51** 1792
52 1792-1793
53 1794
- 54-55** Diplicaat- en copie-brieven, ingekomen van het kantoor Kassembazaar.
1790-1791 2 banden
- 54** 1790 februari 25 - 1791 maart 12
55 1791 maart 12 - december 16
- 56-57** Copie-missiven uitgaande naar het kantoor Kassembazaar.
1790-1792 2 banden
- 56** 1790 juni - december
57 1791-1792
- 58-59** Duplicaat- en copie-brieven ingekomen van het kantoor Patna.
1790-1792 2 banden
- 58** 1790-1791
59 1791-1792
- 60** Copie-missiven uitgaande naar het kantoor Patna.
1791-1792 1 band

d DIVERSEN

- 61-65** Brieven en copie-brieven, ingekomen van en uitgaande naar de kantoren van Coromandel, Malabar, Suratte, Ceilon en Malakka.
1789-1794 5 banden.
- 61** Inkomende en uitgaande brieven,
1789-1791
- 62** Uitgaande brieven,
1791
- 63** Inkomende en uitgaande brieven,
1791.
Hierbij een copie-brief uit Patria d.d. 28 oktober 1790.
- 64** Inkomende en uitgaande brieven,
1793
Hierbij een copie-brief uit het Kasteel " De Goede Hoop" d.d. 14 juli 1792.
- 65** Inkomende en uitgaande brieven,
1793-1794
- 66** Rapport van den koopman Ross aan den Directeur over zijn "opneem van alle lywaet-arrengs". Met copie-bijlagen
1767 december 26 1 band.

II 1818-1825

- 67-70** Resolutiën van Resident en Raad
1819-1823 4 banden
- 67** 1819 januari 2 - december 30
- 68** 1820 januari 1 - december 30
- 69** 1821 januari 1 - december 31
- 70** 1822 oktober 14 - december 31

-
10. Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het Nederlandsch Archievenblad 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, 1901, pass. Vgl. ook de "Algemeene inleiding".
 11. Zie Verslag Van Kan, p. 16.
 12. Kol. Arch. No. 11620 (Inventaris Heeres 40/1003m).

B OPPERHOOFDIJ COROMANDEL EN MADURA

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER [10]

Uit het archief der voormalige Nederlandsche bezittingen op de kust van Coromandel en Madura bezitten wij slechts bescheiden uit de periode 1818-1825.

Den 31 Maart 1818 was Sadras, hoofdplaats van de Nederlandsche bezittingen, door de Engelsche Overheden, die hier sinds 1795 het bewind gevoerd hadden, aan de Nederlanders teruggegeven. "Opperhoofd" over dit gebied werd F.C. Regel, hiertoe den 12 Februari 1818 benoemd.

Den 1 juni 1825 droeg Von Söhsten,, het toenmalige opperhoofd ter kust, Sadras en onderhoorigheden wederom aan de Engelschen over. Deze onderhoorigheden waren de kantoren Palikatte, Palicol, Jaggernaikpoeram en Tutucorijn, de posten Bimilipatnam en Porto Novo.

Dienzelfden dag werden, volgens daarvan opgemaakte lijsten [11], in handen der Britsche gecommiteerden gesteld de archieven van de voormalige Nederlandsche O.I. Compagnie en die van de laatste administratie aldaar. De bescheiden, die aan het Nederlandsch bestuur bleven, staan vermeld op een "Lijst van zoodanige papieren en zegels etc. die naar Batavia gezonden worden". Deze lijst, den 15 september 1825 te Sadras opgemaakt, bevat stukken uit het tijdperk 1818-1825; verder zegels, stempels, cachetten, tsjappen, onder welke ook gebruikt ten tijde der O.I. Compagnie. De lijst is in 1863 mede uit Batavia naar het Rijksarchief te 's-Gravenhage gekomen [12], en leverde goeden dienst bij de thans ondernomen reconstructie van het archiefrestant van de Nederlandsche bezittingen ter kust van Coromandel en Madura. De nummers 71-122 en 125-136 uit onderstaande inventaris konden op grond van deze lijst tot dit archiefrestant worden teruggebracht. Uit de archieven der onderhoorigheden is ons niets bewaard gebleven, daarentegen wel briefwisseling van het opperhoofd met de onderhoorige residenties Palicol, Palikatte en Tutucorijn, die - mede op grond van genoemde lijst van 15 september 1825 - tot het archief van de hoofdsplaats Sadras gerekend worden.

Omtrent de overgave van de onderhoorigheden en hun archieven in 1825 aan de Engelschen laten wij eenige bijzonderheden volgen.

De resident te Palikatte zond bij brief van 2 juni 1825 aan den Commissaris bericht van de overgave der etablissementen en deelde daarbij mede, dat hij, na afgave van de archieven aan den Britschen gecommiteerde, de overige volgens lijst aan den Commissaris aanbod. De lijst bevindt zich als bijlage bij den brief; de opzending der stukken geschiedde met een geleidebrief, gedateerd 8

-
10. Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het Nederlandsch Archiefblad 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, 1901, pass. Vgl. ook de "Algemeene inleiding".
 11. Zie Verslag Van Kan, p. 16.
 12. Kol. Arch. No. 11620 (Inventaris Heeres 40/1003m).

Juni. De aan den Commissaris toegezonden bescheiden betreffen uitsluitend het tijdperk 1817-1825.

De resident te Palicol berichtte bij schrijven van 5 juni 1825 aan den Commissaris, dat hij alle boeken en papieren aan den Engelschen gecommiteerde zou overleveren, behalve kasboeken en rekeningen. Bij zijn brief van 9 juni voegde de resident een "List of records, books and papers in the Dutch language delivered tot the English Government", gedateerd Palicol 9 Juni. [13] Betreffende de opzending der kasboeken en rekeningen herhaalde hij nog eens bij zijn schrijven van 11 Juni, dat hij deze binnen enkele dagen naar Sadras zou zenden.

In de brieven van den resident te Jaggernaikpoeram wordt eerst melding gemaakt van de bescheiden te Bimilipatam. De posthouder aldaar had den resident toegezonden alle de gouvernementspapieren sedert het jaar 1818, welke doorgestuurd zouden worden naar Sadras. [14] De posthouder had onder zijn berusting gehouden alle oude voormalige Compagniesboeken en -papieren, aangezien deze nog niet gerequireerd waren geworden door den Britschen commissaris.

De resident van Jaggernaikpoeram zond voorts bij zijn schrijven van 29 juni aan den Commissaris te Sadras twee opgaven van archiefbescheiden; de eene was een "Lijst van boeken en papieren van het Nederlandsche gouvernement, die overgegeven zijn geworden aan den Engelschen Commissaris met de overgave van deze plaats" en gedateerd 1 Juni 1825. [15]

De lijst der papieren, onder verantwoording van den resident gebleven en ter opzending bestemd, werd door Commissaris Von Söhsten naar Jaggernaikpoeram teruggezonden. Op 15 Juli meldde de resident, dat hij volgens de veranderde lijst de boeken en papieren naar Sadras zou zenden; de lijst is in triplo aan den brief toegevoegd. Den volgenden dag werden de bescheiden afgezonden met een geleidebrief; de lijst bevat slechts stukken uit het tijdperk 1818-1825. [16]

De overdracht der factorij te Porto Novo op 1 Juni 1825 werd bij brief van 7 Juni naar Sadras gemeld; van de archiefstukken vinden wij geen melding gemaakt.

De overgave van Tutucorijn met onderhoorigheden, van de factorijen aan Caap Comorijn en te Kilkare met het Verschwatseiland had plaats 1, 7 en 11 Juni 1825 door den resident van Tutucorijn. Deze vroeg bij brief van 4 augustus aan den Commissaris te Sadras inlichtingen over de uitvoering der instructie ten aanzien der archieven, meldend dat er geen secreet verbaal te zijner residentie gehouden werd. De Commissaris gelastte de overgave der archieven aan den Britschen collector. Bij brief van 20 Augustus antwoordde de resident te Tutucorijn, dat de Britsche collector zich bereid had verklaard de archieven over te nemen, hetwelk onder kwitantie zou geschieden. [17]

-
13. Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).
 14. Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).
 15. Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).
 16. Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).
 17. Verslag Van Kan, p. 22.

1818-1825

I VERBAAL VAN HET OPPERHOOFD

71-116	Minuut-verbaal van het Opperhoofd. 1818-1825	46 banden
71	1818 mei 19 - juni 29	
72	1818 juli - 31	
73	1818 augustus 30 - september 30	
74	1818 december 1 - 31	
75	1819 september 1 - 30	
76	1820 juli 1 - 31	
77	1820 augustus 1 - 31	
78	1821 januari 1 - 31	
79	1821 februari 2 - 27	
80	1821 mei 1 - 31	
81	1821 Juni 1 - 30	
82	1821 augustus 1 - 31	
83	1821 oktober 1 - 31	
84	1822 januari 1 - 31	
85	1822 februari 1 - 28	
86	1822 maart 1 - 31	
87	1822 april 1 - 30	
88	1822 mei 1 - 31	
89	1822 Juni 2 - 30	
90	1822 juli 1 - 30	
91	1822 augustus 1 - 30	
92	1822 september 1 - 30	
93	1822 oktober 2 - 31	
94	1822 november 5 - 30	
95	1822 december 1 - 31	
96	1823 maart 2 - 31	
97	1823 april 1 - 29	
98	1823 mei 1 - 31	
99	1823 Juni 1 - 30	
100	1823 juli 3 - 30	
101	1823 augustus 1 - 31	
102	1823 september 1 - 30	
103	1823 oktober 2 - 31	
104	1823 november 1 - 30	
105	1823 december 1 - 31	
106	1824 januari 1 - 31	
107	1824 februari 1 - 29	
108	1824 maart 1 - 31	
109	1824 april 1 - 30	
110	1824 Juni 3 - 30	
111	1824 juli 1 - 31	
112	1824 augustus 1 - 31	
113	1824 september 1 - 30	

- 114** 1824 december 1 - 31
115 1825 april 2 - 30
116 1825 mei 1 - 31

- 117-121** Inhoudstafel op het minuut-verbaal van het Opperhoofd.
 1821-1825 april 5 banden
117 1821
118 1822
119 1823
120 1824
121 1825 januari - april

II INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN

I GOUVERNEUR-GENERAAL.

- 122** 1 band.
 Ten deele gedrukt.
 Extract-besluiten van den Gouverneur-Generaal aan het
 Opperhoofd.
 1819-1824
 Minuut-missiven van het Opperhoofd aan den
 Gouverneur-Generaal.
 1824
- 123-124** Copie-missiven aan den Gouverneur-Generaal. Met inhoudstafels
 1818-1822 2 banden.
123 1818 september 17 - 1820 december 20
124 1821 januari 16 - 1822 december 31

2 DE ONDERHOORIGHEDEN (RESIDENTIES PALICOL, PALIKATTE EN TUTUCORIJN)

- 125-126** Brieven ingekomen van de residentie Palicol. Met bijlagen
 1825 2 banden.
125 1825 april
126 1825 mei
- 127** Duplicaat-brieven ingekomen van de residentie Palikatte. Met copie-bijlagen
 1821 februari 1 band.
- 128** Triplicaat-brieven ingekomen van de residentie Palikatte. Met copie-bijlagen
 1821 september 1 band
- 129** Brieven ingekomen van de residentie Palikatte. Met bijlagen
 1825 mei. 1 band.
- 130-131** Duplicaat-brieven ingekomen van de residentie Tutucorijn. Met copie-bijlagen
 1819 2 banden.
130 1819 maart
131 1819 mei
- 132** Brieven ingekomen van de residentie Tutucorijn. Met bijlagen
 1819 december 2 - 31 1 band

C RESIDENTIE SURATTE

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER [18]

De bescheiden uit de residentie Suratte, aanwezig op het Algemeen Rijksarchief, loopen tot 1803 en van 1818 - 1825, een getrouwe weerspiegeling van de wisseling van het gezag over deze oude Compagniesbezitting.

In 1795 ging Suratte over aan de Engelschen, toen dezen het op grond van de proclamatie van Kew van Prins Willem V opeischten. Bij de overgave werd bepaald, dat Suratte bij een "generalen vrede" aan de Nederlanders zou worden teruggegeven. Alle zaken gingen derhalve op denzelfden voet voort, zonder dat de Engelschen er zich mede inlieten.

Toen echter in 1803 de oorlog met Engeland wederom uitbrak, werden de Nederlandsche ambtenaren den 30 Augustus 1803 krijgsgevangen gemaakt en naar Bombay gevoerd. De Engelschen voerden nu het bewind over de factorij Suratte.

Den 20 November 1817 werd B.C. Verploegh door den Commissaris J.A. van Braam aangewezen om de factorij van de Engelschen over te nemen. Deze benoemde C.J.G. baron Albedyll tot resident, die 1 Mei 1818 zijn functie aanvaardde.

Den 21 December 1825 moest deze resident Suratte wederom aan de Engelschen overgeven. Het archief werd in Januari 1826 aan den Britschen Commissaris tegen bewijs overgedragen; deze kwitantie bevat een summier opgave van de "Firmans, deeds, books etc. belonging to the Netherlands factory at Surat". [19] De secrete papieren komen op deze lijst niet voor. Zij moeten zijn opgezonden naar Batavia; immers berusten zij thans te 's-Gravenhage op het (algemeen) Rijksarchief, waarheen zij in 1863 zijn overgebracht.

Wij bezitten echter een andere lijst, die ons een (zij het onduidelijk) beeld geeft van het archief van Suratte. Deze lijst [20] werd opgemaakt den 16 April 1818 en bevat papieren op dien dag door den Commissaris van wege het Britsche gouvernement aan den Commissaris van wege de Nederlandsche regeering overgegeven. Weliswaar zijn de beschrijvingen der papieren ook op deze lijst vrij vaag, doch zij steunen niettemin de veronderstelling, dat de nummers 137-140, 148, 149, 151, 158-161 uit de onderstaande inventaris tot het archief Suratte behoord hebben.

-
18. Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het Nederlandsch Archievenblad 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, 1901, pass. Vgl. ook de "Algemeene inleiding".
 19. Kol. Arch. No. 11612 (Inventaris Heeres 40/997i).
 20. Kol. Arch. No. 11612 (Inventaris Heeres 40/997h).

I TOT 1803**1 RESOLUTIËN EN DAGREGISTER**

- 137-140** Resolutiën van Directeur en Raad. Met alphabetische inhoudstafels
1794-1797 4 banden
- 137** 1794 januari 20 - december 16
138 1795 januari 4 - november 30
139 1796 januari 18 - mei 27
140 1797 januari 3 - september 29
Fragment.
- 141** Bijlagen tot de Resolutiën van Directeur en Raad.
1794 1 band
- 142-144** Secrete resolutiën van Directeur en Raad.
1784, 1787, 1792-1795 1 band, 1 stuk, 1 omslag
- 142** 1784 november 10 - 1792 november 5
143 1793 april 30
144 1793 maart 18 - 1795 april 6
- 145** Bijlagen tot de Secrete Resolutiën van Directeur en Raad.
1794-1795 1 band
- 146-147** Minuut-Secrete Resolutiën van Directeur en Raad.
1794-1795 1 band, 1 omslag
- 146** 1794 juli 24 - november 21
147 1795 april 6 - 30
- 148-149** Dagregister van Surat door Henricus Sissingh, opperchirurgijn in dienst van
de O.I. Compagnie te Surat.
1787-1803 2 banden
- Waarschijnlijk geschreven tegen het einde van de periode. Het betreft geen echt dagregister maar het is een soort verslag van de gebeurtenissen in de voorgaande jaren in forma van dagregister. De auteur van de stukken, Sissingh, was bovendien niet alleen chirurgijn maar ook lid van de raad van Surat. Zie: J. Gommans, L. Bes en G. Kruijtzter, *Dutch sources on South Asia c. 1600-1825. Bibliography and archival guide to the National Archives at The Hague (the Netherlands)* (New Delhi 2001), 170.
- 148** 1787 maart 14 - 1802 maart 21
Met inhoudstafel.
149 1802 mei - 1803 februari 20
- 2 INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN**
- 150** Inkomende stukken
1795-1797 1 band
Geschonden.
- 151** Extracten van orders van Heeren XVII; van Gouverneur-Generaal en Raden.
Met alphabetische indices
1722-1769 1 band
- 152** Rapport van E. Meijer, soldijhouder te Surat, aan den waarnemenden

gezaghebber en Raad.
1795 november 19 1 stuk

II 1818-1826

(1) INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN

153-157	Inkomende stukken 1818-1826	5 banden
153	1818 mei 30 - 1819 november 13 Met losse index.	
154	1819 december 3 - 1821 mei 19 Met losse index.	
155	1821 september 1 - 1822 oktober 5	
156	1821 oktober 24 - 1823 december 4 Mette losse inhoudstafels.	
157	1823 maart 6 - 1826 januari 14	
158-159	Copie-uitgaande missiven 1818-1826	2 banden
158	1818 Juni 18 - 1821 december 20	
159	1822 februari 25 - 1826 juni 5	
160-161	Copie-missiven aan den Gouverneur-Generaal. 1818-1826	2 banden
160	1818 juli 27 - oktober 25	
161	1823 januari 13 - 1826 januari 24	
162	Minuut-missive aan den Gouverneur-Generaal 1826 juni 2	1 stuk